

Vademecum 769. szám

Kerékgyártó István: Szeretett gazdám (avagy Egy vezér ifjúkora)

„Gazdám jó ideig nem értette, hogyan lehet valakinek Luko a keresztneve, ráadásul a bátyja Marko, és apjának, annak a részeges mocsoknak se lehetett könnyű, azzal a Matej névvel. Persze őt egyáltalán nem sajnálta ezért, ha őket ezekkel a hülye nevekkel büntette, mert őfeljük nagyon ritkák ezek. A húgát bezzeg Mariának keresztelték, azon senki sem csodálkozott, minden második lányt így hívtak, de Gazdámon kívül a mi falunkban, a Neznatan megyei Zablateniben Luko névről még soha nem hallottak.”

Így kezdődik ez az erős sodrású, olvasmányos és fordulatos, nyilvánvalóan „áthallásos”, áltörténelmi regény. Egy képzeletbeli kelet-közép-európai országban játszódik, a narrátor egy igen különleges személy, de ezt a poént semmiképpen sem szabad lelőnünk, hadd lepődjön meg a kedves olvasó.

Veszedelmes vizekre evez ez a könyv — elvileg ilyen témában nem lehetséges jó regényt írni. Gyorsan szögezzük le, nem Orbán Viktorról szól. Nem csak azért, mert szinte semmilyen életrajzi tény nem egyezik a Fidesz elnökének sorsával, hanem azért sem, mert a szerző a történetben nagyon sikeresen általánosít. Egy tehetséges, a szélsőséges nyomorból fokozatosan kiemelkedő fiatalember életútját követjük, aki mindezt egy sor különös, önzetlen és nagyszerű embernek köszönheti. Őket egy idő után Luko szinte kivétel nélkül hátrahagyja. Sérelmeit azonban nem felejtí.

Luko Voditi egy gonosz, tanulékony zseni, a késői kommunista rendszerek terméke, aki egyre feljebb akar törni. A könyv végére mindent megszerez, amire szemet vetett, csak egy fontos dolgot veszít el.

Izgalmas történet, ismerős dolgokról. A narrátor egyenes vonalú elbeszélő, hangja szinte iskolás, mintha patikamérlegesen mérte volna ki a stílust: $\frac{1}{3}$ rész Mikszáth, $\frac{1}{3}$ rész Ottlik és $\frac{1}{3}$ rész Spiró. Tehetsége abban rejlik, hogy ezt a teljességgel fantasztikus történetet el tudja hitetni velünk. Afféle ifjúsági regény, úgy ahogy a *Fogság*. Spiró meg van győződve róla, hogy egyszer jelentkezik majd valaki, hogy filmet vagy sorozatot készítsen könyvéből.

Talán a *Szeretett gazdám* is erre a jó sorsra jut majd.

Török András